

Stockholms
stad

Krisledningsplan för Östermalms stadsdelsnämnd

2015-05-27

Titel

Krisledningsplan

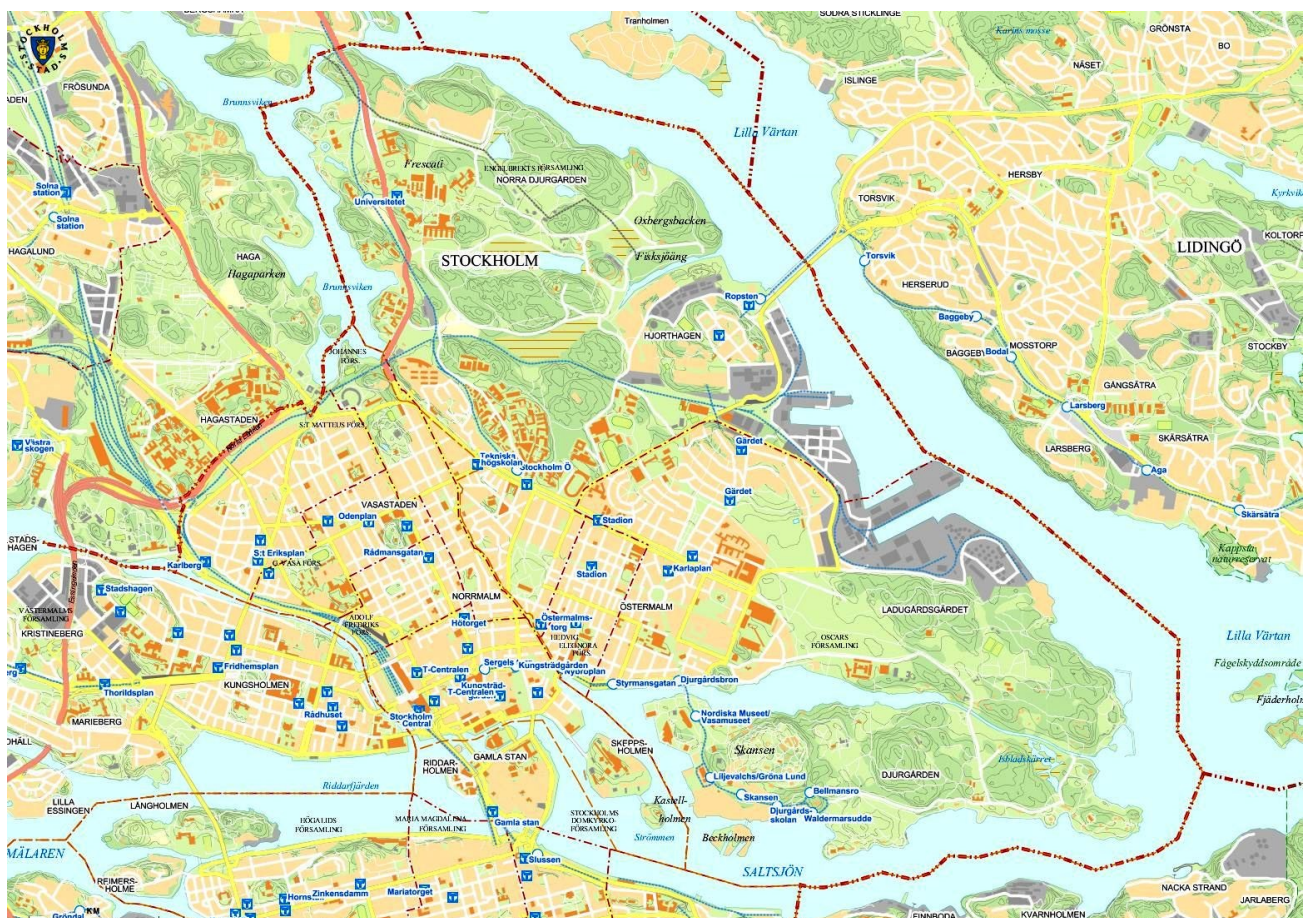
Utgivningsdatum: 2015-05-27

Utgivare: Östermalms stadsdelsförvaltning

Kontaktperson: Inger Outzen

Östermalms stadsdelsområde omfattar stadsdelarna Östermalm, Hjorthagen, Gärdet, Södra Djurgården och Norra Djurgården

Stadsdelsnämnd och stadsdelsförvaltning har det yttersta ansvaret för att de som vistas i stadsdelsområdet får den hjälp och det stöd de behöver vid en störning, allvarlig eller extraordinär händelse. Beredskapen är avsedd för att hjälpa direkt drabbade såsom oskadade, överlevande, anhöriga och vänner till döda och skadade.

2015-05-27

1.	Inledning	4
2.	Syftet med krisledningsplanen	4
3.	Revidering	4
4.	Ansvar	5
5.	Stadens krishanteringsarbete	5
5.1.	Ansvar och roller vid kris	5
5.2.	Tre principer	5
5.3.	Geografiskt områdesansvar	6
5.4.	Larmrutiner	7
5.5.	Psykosocialt omhändertagande	7
6.	Östermalms organisation i normalläge	8
7.	Östermalm organisation i krisläge -POSOM	10
7.1.	Krisledningsgrupp	10
7.2.	Ledning för psykosocialt arbete	10
7.3.	Operativ psykosocialt omhändertagande/Akutgrupp	10
8.	Inlarmning och aktivering av krisledning	11
8.1.	Beslutsordning	11
9.	Krisledning	12
9.1.	Successionsordning	12
9.2.	Ansvar och uppgifter	13
10.	Psykosocialt omhändertagande -POSOM	13
10.1.	Ansvar och uppgifter	13
10.2.	Akutgrupp	14
10.3.	Ansvar och uppgifter	14
11.	Stab – kommunikation och analys	14
11.1.	Ansvar och uppgifter	15
11.2.	KC-Kontaktcenter	15
12.	Personalfunktion	15
12.1.	Ansvar och uppgifter	15
13.	Ekonomi	16
13.1.	Ansvar och uppgifter	16
14.	Politiska beslut i kris	16
15.	Avslut	17
16.	Stadens styrdokument	17
17.	Checklista	17

2015-05-27

1. Inledning

Kommunerna har en nyckelroll i krishanteringssystemet. Ju bättre kommunerna är på att hantera en kris, desto bättre blir samhället på att hantera större kriser som drabbar många kommuner samtidigt.

En kris är en allvarlig händelse som medför att organisationen inte kan bedriva sin verksamhet som vanligt. Det krävs exempelvis större samordning, snabba beslut och mer omfattande mediehantering än i vardagen. Det handlar om att leda och improvisera under ibland kaotiska och oförutsägbara händelser.

Krishanteringsförmåga avser en god förmåga att vid kriser leda den egna verksamheten, fatta beslut inom eget verksamhets- och ansvarsområde, sprida snabb, korrekt och tillförlitlig information och vid behov kunna samordna och koordinera i samverkan med andra aktörer. Krishanteringsförmågan ska kunna upprätthållas under minst en vecka vid störningar i samhällsviktiga funktioner som utebliven el och vattenförsörjning. I extrema fall kan det krävas en krishanteringsförmåga under flera veckor till och med månader.

En förutsättning för en effektiv krishantering är att krisledningsplanen är flexibel för att kunna anpassas till olika typer av händelser. Med hjälp av planen ska ledningsarbetet komma igång på ett ordnat och effektivt sätt.

2. Syftet med krisledningsplanen

Planeringen ska säkerställa att organisationen är bemannad med nyckelpersoner och att nödvändiga rutiner och teknik fungerar vid en kris. Fokus ligger på ledning, kommunikation och krisstöd. När organisationen ställs inför en kris är det viktigt att alla fokuserar sina insatser mot samma mål.

För att underlätta uppdatering av planen ska inga personnamn eller annan icke-statisk information finnas upptagen i själva planen utan alla namn och telefonnummer ska redovisas i bilagor.

3. Revidering

Planen ska gås igenom för eventuell revidering årligen, samt även vid större organisatoriska eller andra

2015-05-27

förändringar som kan påverka planens innehåll. Vid den årliga revideringen bör organisation, resurser och rutiner kontrolleras.

Planen skall dessutom ses över för eventuell uppdatering efter en skarp händelse för att dra nytta av erhållna erfarenheter.

4. Ansvar

Säkerhetssamordnare svarar enligt uppdrag för att för den årliga revideringen med beaktande av organisatoriska eller andra förändringar inom förvaltningen.

Respektive funktionsansvarig i förvaltningsledning ansvarar för att ha tillämpliga delar i en utskriven version alternativt lagrad i bärbar dator/iPad eller annan läsplatta.

Personnamn och telefonnummer på krisledningsorganisationens medlemmar ska kontrolleras och vid behov uppdateras var tredje månad.

Stadsdelsdirektören kallar till möte efter avslutad skarp händelse och är slutgiltigt ansvarig vid eventuell revidering av rådande plan.

5. Stadens krishanteringsarbete

5.1. Ansvar och roller vid kris

När händelser inträffar ställs stora krav på stadens förmåga att snabbt och flexibelt hantera situationen. Så långt som det är möjligt ska Stockholms stads organisation vara densamma vid en kris som i normalläge.

5.2. Tre principer

Tre principer är centrala för stadens hantering av störningar och kriser: ansvarsprincipen, likhetsprincipen och närhetsprincipen.

Störning

En störning är en händelse som kan hanteras inom verksamhetens ordinarie organisation. En störning kan kräva centralt stöd, till exempel samordnad information eller samordning, om fler än en av stadens förvaltningar eller bolag berörs. För det fall centralt stöd behövs

2015-05-27

beslutar stadsdirektören i första hand, stadens säkerhetschef i andra hand, om detta.

Allvarlig händelse

En allvarlig händelse är en händelse som kräver stadsövergripande samordning och/eller centrala bedömningar och prioriteringar av resurser. Stadsdirektören fattar beslut om centralt stöd i samråd med berörda förvaltningar och bolag.

Extraordinär händelse

Om krisledningsnämndens ordförande bedömer att en händelse är extraordinär kan denne besluta att aktivera den centrala krisledningsnämnden. Krisledningsnämnden har mandat att fatta beslut om att överta hela eller delar av verksamhetsområden i nämnderna i den omfattning som anses nödvändig med hänsyn till den extraordinära händelsens art och omfattning.

Exempel på extraordinära händelser är

- de långvariga elavbrotten i Småland efter stormen Gudrun 2005.
- flodvågskatastrofen i Sydostasien 2004.
- översvämningarna i Arvika 2000.
- Göteborgsbranden 1998, då många ungdomar förolyckades och skadades allvarligt.
- förlisningen av Estonia 1994
- skogsbranden i Västmanland 2014

5.3. Geografiskt områdesansvar

Utöver detta finns ett geografiskt områdesansvar som syftar till att möjliggöra samordning av krishanteringen

Den som har det geografiska områdesansvaret arbetar för inriktning, prioritering och samordning av de tvärsektoriella åtgärder som behöver vidtas i en krissituation. Det innebär att aktörerna hanterar samma kris men har olika uppgifter och respektive aktör agerar självständigt och leder sin egen verksamhet. Dock måste aktörerna försäkra sig om:

- att de har samma uppfattning om vad som hänt
- hur krisen kan komma att utvecklas
- vilken inriktning åtgärder bör ha
- vilka prioriteringar som bör göras

2015-05-27

5.4. Larmrutiner

För att stadens krishantering ska vara snabb och effektiv finns fungerade larmrutiner. För att klara av en situation med okända förutsättningar har staden en beredskap och planering för uthållighet. Detta genom korrekta rutiner för överlämning av information. Staden har alltid en stadsdirektör, säkerhetschef i tjänst. Därtill finns alltid förvaltnings- och bolagsdirektörer i tjänst.

5.5. Psykosocialt omhändertagande

I Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram 2013-2016 anges att det inom varje stadsdelsnämnd ska finnas en beredskap och en organisation för psykosocialt omhändertagande, POSOM.

Ansvar efter kontortid

Vid en *störning*, utanför kontorstid, ansvarar socialnämnden genom socialjouren för att socialtjänstens insatser aktiveras och fungerar, om inlarmande part, t ex räddningschef, bedömer att det finns behov av psykosocialt omhändertagande. Socialjouren svara för det psykosociala stödet till dessa att det kunnat överlämnas till stadsdelsnämnd/er.

Vid en *allvarlig* händelse, utanför kontorstid, ansvarar socialnämnden genom socialjouren för att socialtjänstens insatser fungerar. Berörd förvaltningsdirektör larmas av socialjouren och/eller av säkerhetsenheten vid stadsledningskontoret, brandförsvaret eller polisen. Socialjouren informerar också direktören vid socialförvaltningen. Socialförvaltningens direktör informerar stadsdirektören om socialjourens planerade och genomförda insatser. Stadsdirektören avgör om det finns ett behov av samordning och insatser från den centrala krisledningsorganisationen, CKL.

Vid en *extraordinär* händelse, utanför kontorstid, ansvarar socialnämnden genom socialjouren för att socialtjänstens insatser fungerar. Socialjouren ska vid sådana händelser kontinuerligt informera socialförvaltningens direktör om planerade och genomförda insatser. Direktören vid socialförvaltningen ansvarar för att kontinuerlig hålla kontakt med stadsdirektören. Om en händelse är klassad som allvarlig eller extraordinär kan stadsdirektören besluta om att ge

2015-05-27

lämplig personen i uppdrag att lokalt samordna det psykosociala omhändertagandet i och mellan förvaltningarna.

Överlämning från socialjour till mottagande förvaltning

Sammanfattningsvis ska socialjouren försäkra sig om att berörd förvaltning har aktiverat sitt psykosociala omhändertagande innan socialjouren avrapporterar och avslutar uppdraget.

Vid en *störning* ska socialjouren avrapportera slutfört uppdrag till direktör vid berörd förvaltning.

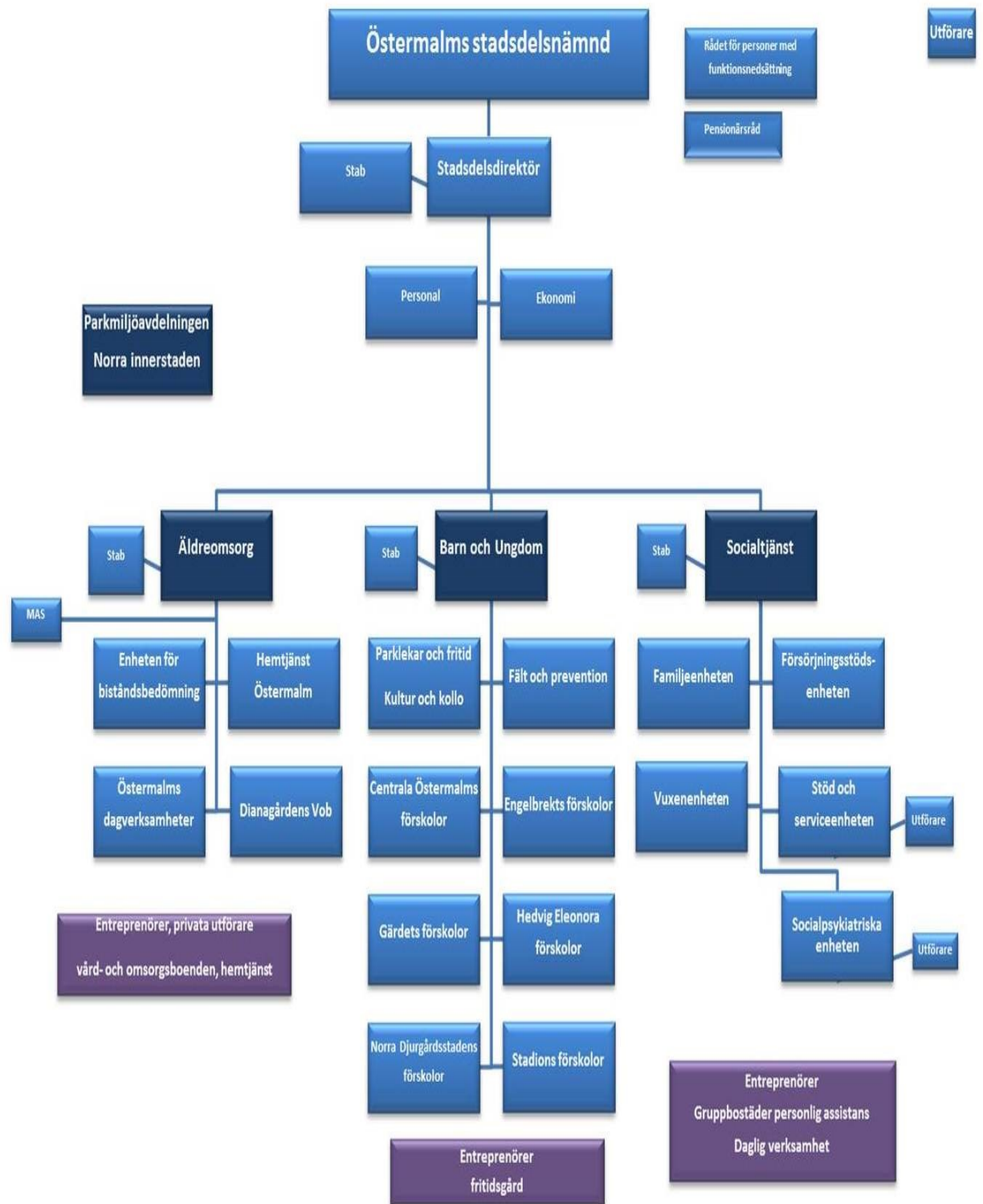
Vid en *allvarlig* händelse ska socialjouren avrapportera slutfört uppdrag till socialförvaltningens direktör samt direktören vid berörd förvaltning. Direktören vid socialförvaltningen rapporterar socialjourens insatser till stadsdirektör.

Vid en *extraordinär* händelse ska socialjouren kontinuerligt avrapportera planerade och genomförda insatser till direktören vid socialförvaltningen. Socialjourens planerade och genomförda insatser rapporteras av socialförvaltningens direktör till stadsdirektören som leder den centrala krisledningen, CKL.

Socialjourens insatser slutrapporteras och överlämnas till direktören vid socialförvaltningen samt till direktören vid berörd förvaltning. Direktören vid socialförvaltningen slutrapporterar socialjourens insatser till stadsdirektören.

6. Östermalms organisation i normalläge

Östermalms stadsdelsnämnd har en organisation bestående av stadsdelsdirektör och tre verksamhetsavdelningar, en ekonomienhet och en personalenhet. I stadsdelsdirektörens stab ingår säkerhetssamordnare/ verksamhetscontroller som samordnar säkerhetsarbetet i normalläge och en informatör/kommunikationsstrateg som samordnar kommunikationsarbetet.

2015-05-27

7. Östermalm organisation i krisläge - POSOM

Stadsdelsförvaltningen hanterar många olika situationer i vardagen. När det inträffar händelser som går utöver det vardagliga aktiveras krisledningsplanen och förvaltningsledningen organiseras som en krisledning. I möjligaste mån ska organisation vara densamma vid en kris som i normalläge.

Vi behov kan en händelse hanteras separat från ordinarie verksamhet. Särskilda resurser, personal och nyckelfunktioner avdelas för att arbeta riktat mot händelsen

7.1. Krisledningsgrupp

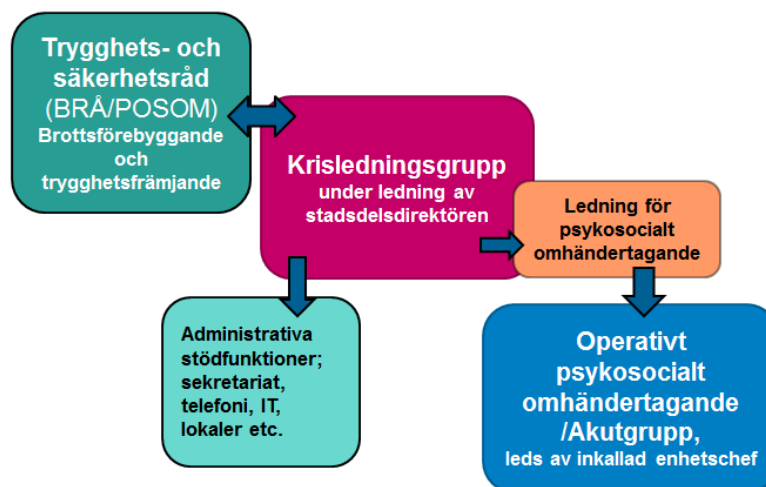
Utgörs av förvaltningsledningen, det vill säga stadsdelsdirektör, avdelningschefer och enhetschefer för administrativa stödfunktioner.

7.2. Ledning för psykosocialt arbete

Utses vid behov; utgörs av avdelningschef, enhetschef/er för sociala respektive biståndsenheter

7.3. Operativ psykosocialt omhändertagande/Akutgrupp

Särskilt utsedd personal med beredskap; socialekreterare, biståndshandläggare; IT-personal, MAS m fl.

2015-05-27

8. Inlarmning och aktivering av krisledning

Stadsdelsdirektören larmas vanligtvis via stadens centrala tjänsteman i beredskap (TIB) eller socialjouren.

Signaler om att aktivera krisledningsorganisationen kan också komma från avdelningschef, enskild medarbetare (exempelvis allvarlig händelse enligt lex Sarah) eller medierapportering.

Stadsdelsdirektören ska alltid meddela nämndens presidium om aktuell händelse, och krisledningsgruppen om varför planen aktiveras

Anledningen kan vara:

- betydligt större medietryck än i vardagen
- infrastrukturella störningar av större omfattning, avbrott i elektricitet, värme, vatten
- större olyckor inom stadsdelsområdet eller på annan plats där stadsdelsområdets invånare eller personal är drabbade
- oroväckande personalbrist (strejk, epidemi)
- flera mindre händelser samtidigt
- brand
- förgiftning, epidemi.

Stadsdelsdirektören kallar in och aktiverar hela eller delar av krisledningsgruppen. Utgångsläget är att respektive avdelningschef ansvarar för att i sin tur larma in sin grupp. Efter larm ska krisledningsgruppen samlas och kunna vara verksam så fort som möjligt. Beroende på situation aktiveras resurspersoner för psykosocialt stöd respektive förvaltningens stabsfunktioner.

8.1. Beslutsordning

Aktivitet	Delegat
Aktivering av krisledningsplan och krisledningsgrupp	Stadsdelsdirektör
Inlarmning av stödpersonal/POSOM-grupp	Stadsdelsdirektör
Besluta att disponera lokaler, materiella och personella resurser	Stadsdelsdirektör
Beslut avseende inköp av material och tjänster.	Stadsdelsdirektör Avdelningschef

9. Krisledning

På förvaltningsnivå är det stadsdelsdirektören som leder och fattar beslut i frågor av övergripande och strategisk karaktär såväl i krisläge som i normalläget.

Till sin hjälp har stadsdelsdirektören en krisledningsgrupp. Krisledningsgruppen omfattar samma funktioner som förvaltningens ledningsgrupp gör i normalläget.

Krisledningsgruppen kan beroende på händelsens karaktär bestå av hela eller delar av ledningsgruppen. Förvaltningschefen avgör sammansättningen utifrån krisens art och omfattning.

9.1. Successionsordning

Ordinarie	Ersättare
Stadsdelsdirektör	Utses vid behov
Avdelningschef Socialtjänst	Utses vid behov
Avdelningschef Barn & Ungdom	Utses vid behov
Avdelningschef Äldreomsorg	Utses vid behov
Personalchef	Utses vid behov
Ekonomichef	Utses vid behov
Kommunikatör	Utses vid behov
Verksamhetscontroller	Utses vid behov
Nämndsekreterare (ansvarig för logg)	Utses vid behov

Namn och telefonnummer för bemanningarna ovan finns i särskild bilaga/telefonlista.

OBS Medlemmarna ska förprogrammera sina mobiltelefoner med aktuella mobilnummer och eventuella hemtelefonnummer. Medlemmarna ska också ha krisplaner och telefonnummer lagrade i bärbar dator/iPad/smartphone.

2015-05-27

9.2. Ansvar och uppgifter

Krisledningsgruppen har det övergripande ansvaret för krishanteringen och ska minska konsekvenserna av inträffad händelse. De beslut som händelsen kräver fattas av stadsdelsdirektören.

Krisledningsgruppen arbetar strategiskt – inte operativt. De fattar inriktningsbeslut och ansvarar för information till stadsledningskontoret. Beroende på händelsens omfattning och karaktär beslutar stadsdelsdirektör om en lämplig sammansättning av krisledningsgrupp och stab.

En beredskap ska finnas för att anpassa krisledningsgruppen för en annan händelseutveckling än den man inledningsvis valt att utgå ifrån. Vid upprättande av tjänstgöringsschema ska ställning tas till behov av skiftgång.

10. Psykosocialt omhändertagande - POSOM

I ett akutläge kan det även vara nödvändigt att initiera psykosocialt stöd och praktiska insatser i form av hjälp med inkvartering, mat, kläder och dylikt (4 kap. 1 § SoL).

Vid sådana behov aktiveras förvaltningens psykosociala omhändertagande/ POSOM som leds strategiskt av avdelningschefen för socialtjänst alt äldreomsorg och operativt av enhetschefer inom dessa avdelningar.

Avdelningschefen för socialtjänst alt äldreomsorg ansvarar för interna rutiner, inlarmning och bemanning.

10.1. Ansvar och uppgifter

Förvaltningens krisledning ansvarar för att stöd ges till drabbade människor och dess anhöriga eller andra närstående i den aktuella situationen och förebygga psykisk ohälsa på sikt.

Förvaltningens krisledning ansvarar för att avlösning sker kontinuerligt av operativ ledning och övriga resurser som det finns behov av. Operativ ledning leder det psykosociala arbetet på skadeplatsen, bedömer behov och planerar för resurspersonernas avlösning.

2015-05-27

10.2. Akutgrupp

Akutgrupp inkallas om de psykosociala stödinsatserna inte bedöms kunna ske med resurspersoner inom ramen för ordinarie verksamhet. Akutgruppen består socialsekreterare, biståndshandläggare, sjuksköterska (MAS) fältassistenter, IT-samordnare m fl, antalsmässigt löpande 20-30 personer. Chefer på Östermalms stadsdelsförvaltning ansvarar för att utse och namnge personal att stadigvarande ingår i Akutgruppen.

10.3. Ansvar och uppgifter

Riktat sig huvudsakligen mot den målgrupp som bor eller vistas i stadsdelsområdet.

Akutgruppen samarbetar i förekommande fall med socialjouren och följer de instruktioner som räddningsledaren ger. Akutgruppen gör en bedömning av hjälpbehov såsom psykosocialt stöd, behov av mat och logi och kan besluta om direkta insatser.

- säkerställer drabbades basala behov av mat, boende, skydd och stöd tillgodoses
- upprättar lägesbeskrivningar, synliggör behov hos drabbade
- upprättar stödcenter
- ge råd och stöd till både direkt och indirekt drabbade
- ge psykosocial första hjälp och uppmärksamma individer med särskilda behov och slussa dem rätt
- planera för långsiktigt stöd till anhöriga och drabbade
- bedriva uppsökande verksamhet för att nå dem som inte själva är i stånd att söka hjälp

Insatserna ska vara föregripande och inte invänta att problem uppstår, de ska erbjudas alla drabbade och vara lättillgängliga och flexibla. Insatserna ska ges kontinuerligt, akutinsatser ska följas av erbjudande om långsiktigt stöd när det bedöms nödvändigt. Insatserna ska vara sammankopplade med samhällets övriga insatser.

11. Stab – kommunikation och analys

Kommunikation och analys är ett stöd för krisledningen och utför arbete på krisledningen uppdrag.

Vid behov aktiveras förvaltningens stab.

2015-05-27

Stadsdelsdirektör ansvarar för interna rutiner, inlarmning och bemanning.

11.1. Ansvar och uppgifter

Stabens stödfunktioner aktiveras *vid behov*.

- Kommunikationsstrateg och säkerhetssamordnare ska oavsett situation alltid vara tillgängliga.
- Se till att teknisk utrustning såsom IT och telefoni fungerar vid krisledning och uppehållsplatser.
- Kommunikation respektive analysfunktionen bemannas av kommunikationsstrateg och säkerhetssamordnare efter samråd med krisledningsgruppen.

Kommunikationsstrategens uppdrag är:

- Följa lägesbilden, analysera händelsen och ge beslutsunderlag med förslag till beslut för krisledningsgruppen
- Planera och genomföra kommunikationsaktiviteter. Förse allmänhet, drabbade och andra berörda (ledning, medarbetare, allmänhet och medier) med relevant information
- Föra dagbok av händelseförloppet, dokumentera och återrapportera till krisledningsgruppen

11.2. KC-Kontaktcenter

Vid behov kan allmänheten hänvisas att kontakta Stockholms stads Kontaktcenter, där medborgaren kan få svar på sina frågor och/eller blir guidad till rätt instans.

12. Personalfunktion

HR (Human resources) är ett stöd för krisledningen och utför arbete på krisledningen uppdrag.

Vid behov aktiveras HR – funktionen.

Personalchefen ansvarar för interna rutiner och bemanning.

12.1. Ansvar och uppgifter

Det administrativa stödet inom personalenheten är i huvudsak att ansvara för att följa upp behov av krisstöd till tjänstgörande personal på skadeplats och förmedla uppdrag till företagshälsovården, och vara ett stöd till staben vad gäller dokumentation.

2015-05-27

13. Ekonomi

Det administrativa stödet inom ekonomi är lokalstrategiska frågor, ansvara för säker in- och utpassering samt svara för förtäring till krisledningen, POSOM, stab och personal som arbetat på skadeplats.

13.1. Ansvar och uppgifter

- First card
- Service (förtäring) till krisledning
- Lokalstrategiskt arbete

Lokalstrategernas uppdrag är:

- Hitta lämpliga ersättningslokaler för att kunna bedriva verksamheten (ex förskola, förvaltningslokal, daglig/dagverksamhet)
- Ta fram listor via LOIS på förvaltningens vakanta/belagda lägenheter/lokaler (ex försöksträningslägenheter, gruppboendestad, vård- och omsorgsbostäder) och i samverkan med hyresadministrationen arbeta för att hyresgäster erhåller rätt hyra
- Etablera och upprätthålla kontakter med stadens försäkringsbolag, fastighetsägare och andra aktörer

Ekonomichefen ansvarar för interna rutiner och bemanning.

14. Politiska beslut i kris

Den av stadsdelsnämnden antagna delegationsordning gäller såväl i normalläge som i krisläge. I de fall särskilda politiska beslut behöver fattas i ett krisläge kan detta behöva ske snabbt. För stadsdelsnämnden kan stadsdelsnämndens ordförande i nämndens ställe fatta beslut av brådskande karaktär.

Vid en extraordinär händelse kan Stockholms stads krisledningsnämnd besluta att överta ansvaret från stadsdelsnämnd och förvaltning. Stadsdelsförvaltningens krisledningsorganisation fungerar då på uppdrag av krisledningsnämnden och stadsdirektören som leder den centrala krisledningen, CKL.

2015-05-27

15. Avslut

Så snart situationen medger ska krisledningsorganisation upplösas och den ordinarie organisationen tar över. Stadsdelsdirektören, eller dennes ersättare, beslutar om att avsluta krisledningsarbetet.

16. Stadens styrdokument

Nedan följer en förteckning av stadens styrdokument för trygghets- och säkerhetsarbetet.

Trygghets- och säkerhetsprogram för Stockholms stad 2013 – 2016	 Trygghets- och säkerhetsprogram för
Riktlinje för psykosocialt omhändertagande	 Reviderad riktlinje för psykosocialt omhä
Riktlinje för Stockholms stads kriskommunikationsarbete	 Riktlinje Stockholms stads kriskommunikati

17. Checklista

Till denna krisledningsplan finns en checklista bilagd. Checklistan beskriver det konkreta arbetet, och tjänar som förteckning över kom-ihåg i punktform. Säkerhetssamordnare svarar för att löpande vid behov uppdatera checklista liksom vidhängande telefonlistor, oberoende av beslut i nämnd eller ledning.